

Tildan Foydalanishdagi Madaniy Farqlar. Madaniyat Tilni, Muloqotni Va O'rganish Uslublarini Qanday Shakllantiradi

Shodieva Maftunabonu Adizovna¹

Abstrakt: Tilni o'rganish tabiiy ravishda madaniy kontekst bilan bog'liq bo'lib, bu tilning o'ziga ham, ta'lim muassasalarida qo'llaniladigan o'qitish metodologiyasiga ham sezilarli ta'sir qiladi. Ushbu maqolada turli xil madaniy kelib chiqishlar til o'rganish tajribasini qanday shakllantirishi va ular o'qitish uslublarini qanday tashkil etishini o'rganadi.

Kalit so'zlar: Madaniy tafovutlar, tildan foydalanish, muloqot, til o'rganish, o'qitish uslublari, madaniy kontekst, madaniyatga mos ta'lim, pedagogika, kollektiv madaniyat, individual madaniyat, o'quvchiga yo'naltirilgan uslublar, yodlash, sinf o'zaro ta'siri, ta'lim.

Kirish

Tilni o'rganish madaniy kontekstga chuqur ta'sir ko'rsatadi, bu nafaqat tilning o'zini, balki turli xil ta'lim sharoitlarida qo'llaniladigan o'qitish uslublarini ham shakllantiradi. Ushbu maqola madaniyat va tilni o'zlashtirish o'rtasidagi murakkab munosabatlarni ko'rib chiqadi, turli xil madaniy kelib chiqishlar til o'rganish tajribasiga qanday ta'sir qilishini ta'kidlaydi va pedagogik yondashuvlarni xabardor qiladi. Xususan, u tilni samarali o'zlashtirishni rag'batlantirishda madaniy jihatdan sezgir o'qitishning ahamiyatini o'rganadi, til tovushlar, imo-ishoralar va yozma shakllar kabi o'zboshimchalik bilan signallar orqali fikr va his-tuyg'ularni ifodalash vositasi ekanligini tushunadi. Kollektivistik va individualistik madaniyatlar o'rtasidagi farqlarni tahlil qilish orqali ushbu tadqiqot ushbu farqlar ta'lim amaliyotida va talabalarning o'zaro munosabatlarida qanday namoyon bo'lishini yoritadi. Bu erda keltirilgan tushunchalar ko'p madaniyatli o'qitish muhitidagi shaxsiy tajribalarni aks ettiradi va turli tillardagi talabalarning turli ehtiyojlarini qondirish uchun o'qitish usullarida moslashish muhimligini ko'rsatadi.

Madaniyat, tilni o'zlashtirish va pedagogika o'rtasidagi munosabatlarni tahlil qilib, ushbu tadqiqot tilni samarali o'rganishni rivojlantirishda madaniy jihatdan sezgir ta'limning muhimligini ta'kidlaydi. Til va madaniyat bir-biri bilan chambarchas bog'liq bo'lib, odamlarning qanday o'rganishi va muloqot qilishiga ta'sir qiladi. Bu tovushlar, imo-ishoralar yoki yozma belgilar kabi o'zboshimchalik bilan signallar tizimi orqali fikr va his-tuyg'ularning muloqotidir. Bunday tizim millat, odamlar yoki boshqa ijtimoiy guruhlar tomonidan qo'llaniladi. Bundan tashqari, ushbu madaniy nuanslarni tushunish inklyuziv va samarali til o'rganish muhitini yaratishni maqsad qilgan o'qituvchilar uchun juda muhimdir. Ushbu maqola madaniy tafovutlar o'qitish uslublarini qanday shakllantirishi va tilni o'rganish tajribasini shakllantirishini o'rganadi. Ko'pgina kollektivistik madaniyatlarda, masalan, Sharqiy Osiyoda, ko'pincha o'rnatilgan qoidalarga rioya qilinadi, bu esa passiv o'rganish va eslab qolishga olib kelishi mumkin. Aksincha, Amerika Qo'shma Shtatlari kabi individualistik madaniyatlar odatda talabalarga asoslangan usullarni qo'llaydi, muhokamani, tanqidiy fikrlashni rag'batlantiradi. va shaxsiy ifoda. Ushbu madaniy farq o'qituvchilarning o'quvchilarni qanday jalb qilishiga va ularning sinflarini qanday tuzishiga ta'sir qiladi. Xo'sh, shaxsiy hayot tajribamdan kelib chiqib, men ikki oy oldin sodir bo'lgan hodisani baham ko'rmoqchiman. Kurs markazida ishlay boshladim. Men bir necha millatdan kelgan talabalarga dars bera boshladim va ularni qanday o'qitishni o'rgandim. Bundan tashqari, men turli kanallardan o'rgangan ko'plab texnika yoki usullardan foydalandim, ulardan biri You Tube platformasida Tiffani bilan ingliz tilida gaplashish. Darslar davomida men ulardan

¹ Asia International University, English chair

foydalanishni boshladim va bu ishladi. Men turli til darajalarida bo'lgan talabalar bilan qanday munosabatda bo'lishni o'rganaman.

Men bu xilma-xil sinf muhitini kezganimda, har bir talabaning madaniy kelib chiqishi ta'sir qiladigan turli xil kutish va muloqot uslublaridan xabardor bo'ldim. Misol uchun, ierarxiya va hokimiyatga hurmatni birinchi o'ringa qo'yadigan madaniyat talabalari ko'pincha o'z fikrlarini bildirish yoki dars davomida savollar berishdan tortinardilar. Boshqa tomondan, tenglikni qadrlaydigan madaniyat o'quvchilari munozaralarda faol ishtirok etishga moyil bo'lgan.

Kontekstda o'qitish metodikasi. Ushbu farqlarni samarali hal qilish uchun men madaniy jihatdan sezgir o'qitish usulini qo'lladim. Bu nafaqat talabalarimning madaniy kontekstiga asoslangan ta'lim strategiyalarimni o'zgartirishni, balki o'quv dasturiga ularning madaniyati elementlarini ham kiritishni o'z ichiga oldi. Talabalarga tanish bo'lgan misollar va havolalarni o'z ichiga tushunish tushunishni osonlashtirganini va yanada qiziqarli o'quv muhitini rag'batlantirayotganini aniqladim.

Misol uchun, oziq-ovqat bilan bog'liq lug'at darsida men o'quvchilarimning turli madaniyatlariga xos bo'lgan taomlarni o'z ichiga oldim. Bu nafaqat darsning mazmunini oshiribgina qolmay, balki talabalar o'rtasida ularning an'analari va afzalliklari haqida qiziqish va munozaralarga sabab bo'ldi. Bunday o'zaro ta'sirlar madaniyatlararo muloqot va o'zaro hurmatni rag'batlantiradigan qimmatli o'rganish tajribasi bo'lib chiqdi.

Ta'lim uslublari va madaniy ta'sirlar. Madaniy muhit ham o'quvchilarning bilim olish uslublarini shakllantiradi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, kuchli og'zaki an'anaga ega bo'lgan madaniyatlar o'quvchilari og'zaki vazifalarda ustun bo'lishlari mumkin, savodxonlikka katta e'tibor qaratiladigan madaniyatlar esa yozma mashqlarda yaxshiroq ishlashlari mumkin. Ushbu farqlarni tan olish menga baholash usullarini mos ravishda moslashtirishga imkon berdi va barcha talabalarda muvaffaqiyatga erishish uchun adolatli imkoniyatlarni ta'minladi. Bundan tashqari, men tengdoshlar bilan o'rganishni, turli millatdagi talabalarni juftlashtirishni rag'batlantirdim. Bu nafaqat ularning til ko'nikmalarini oshiribgina qolmay, balki madaniy almashinuvni rag'batlantirdi, talabalar o'zlarining noyob istiqbollari uchun qadrlil va hurmatli ekanini his qiladigan qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratdi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, ko'p madaniyatli sinfdagi tajribalarim madaniyatning til o'rganishga chuqur ta'sirini ta'kidladi. Turli xil madaniy istiqbollarni o'qitish amaliyotiga qo'llash va integratsiyalash orqali o'qituvchilar tilni o'zlashtirish va muloqot ko'nikmalarini yaxshilaydigan inklyuziv muhitlarni yaratishi mumkin. Ushbu sayohat mening ta'limda madaniy xabardorlik zarurligiga ishonchimni mustahkamladi, bu nafaqat tilni bilish, balki hayotning barcha qatlamlaridagi talabalar o'rtasida hamdardlik va tushunishni rivojlantirishning muhim tarkibiy qismidir. Madaniyat va til o'rtasidagi dinamik o'zaro ta'sirni o'rganishda davom etar ekanmiz, o'qituvchilar moslashuvchan va ochiq fikrli bo'lib qolishlari, o'z darslarida mavjud bo'lgan madaniy kelib chiqishining boy gobelenini qondirish uchun o'qitish uslublarini moslashtirishlari juda muhimdir.

References

1. Surat, F. N. (2024). DIALOGUE IN THE ANIMATED SERIES "KUNG FU PANDA. JOURNAL OF EDUCATION, ETHICS AND VALUE, 3(4), 202–Retrieved from <https://jeev.innovascience.uz/index.php/jeev/article/view/624>
2. Fayzullayeva, N. (2024). FEEL THE FREEDOM IN THE WORKS OF WALT WHITMAN. MODERN SCIENCE AND RESEARCH, 3(3), 330–335. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10814469>
3. Fayzullayeva, N. (2024). WALT WHITMAN WORD ABOUT "A CELEBRATION OF THE HUMAN SPIRIT IN POETRY". MODERN SCIENCE AND RESEARCH, 3(3), 336–341. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10814566>

4. Fayzullayeva, N. (2024). WALT WHITMAN AND HIS POEM ABOUT AMERICA. *Modern Science and Research*, 3(1), 35–39. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/28918>
5. Fayzullayeva, N. (2024). "AMERICAN DREAM" IN WALT WITHMAN'S POEMS. *Modern Science and Research*, 3(1), 220–224. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/27940>
6. Sur'at qizi Fayzullayeva, N., & Kilicheva, M. R. (2022). UOLT UILTMAN NASRIDA "AMERIKA ORZUSI" KONSEPTI. *INTERNATIONAL CONFERENCE ON LEARNING AND TEACHING*, 1(8), 574-576.
7. Fayzullayeva, N. (2023). THE IMPROVING OF LISTENING SKILL. *Modern Science and Research*, 2(10), 272–276. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/25086>
8. Fayzullayeva, N. (2023). THE CONCEPT OF THE AMERICAN DREAM AND WALT WHITMAN. *Solution of social problems in management and economy*, 2(11), 137-142.
9. Fayzullayeva, N. (2023). THE ROLE OF THE AMERICAN DREAM IN UOLT WILTMAN'S POEMS. *Modern Science and Research*, 2(10), 714–718. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/24676>
10. Fayzullayeva, N. (2023). USAGE OF THE FLORA IN THE EARLY MODERN ENGLISH POETRY. *Modern Science and Research*, 2(9), 36–39. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/24078>
11. Orifjonovich, O. A. (2024). The Importance of Film Annotations in Analyzing Cinema Discourse. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 4(3), 252–257. Retrieved from <https://inovatus.es/index.php/ejine/article/view/2711>
12. Ollomurodov, A. (2024). TRANSLATION FEATURES AND RESEARCH OF METAPHORS IN MODERN LINGUISTICS. *MODERN SCIENCE AND RESEARCH*, 3(2), 821–828.
13. Orifjonovich, O. A. (2024). ZAMONAVIY TILSHUNOSLIKDA METAFORALARNING TARJIMA XUSUSIYATLARI VA TADQIQI.
14. Sulaymonovna, Q. N., & Orifjonovich, O. A. (2022). KONSEPTUAL METAFORALARNING LINGVOMADANIY HAMDA KOGNITIV XUSUSIYATLARI VA TIL TARAQQIYOTIDA TUTGAN ORNI. *Scientific Impulse*, 1(3), 594-600.
15. Orifjonovich, O. A. (2023). INGLIZ VA OZBEK TILIDAGI KONSEPTUAL METAFORALAR TARJIMASINING QIYOSIY TAHLILI.
16. Ollomurodov Arjunbek Orifjonovich. (2023). Metaphoric Analysis of "The Kite Runner" by Khaled Hosseini. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 1(10), 573–578. Retrieved from <https://grnjournal.us/index.php/STEM/article/view/2175>
17. Ollomurodov, A. (2024). REFLECTION OF HUMAN PSYCHOLOGICAL AND EMOTIONAL STATE IN LITERARY DISCOURSE. *Modern Science and Research*, 3(1), 600–606.
18. Orifjonovich, O. A. (2024). INSON PSIXOLOGIK-EMOTSIONAL HOLATINING BADIY DISKURSDA AKS ETTIRILISHI.
19. Shodieva, M. (2024). THE INFLUENCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON EDUCATION. *Modern Science and Research*, 3(2), 394-401.
20. Adizovna, S. M. (2023). AN'ANAVIY VA ZAMONAVIY O'QITISH METODLARINING FARQI.

21. Shodieva, M. (2024). SOCIOLINGUISTIC APPROACHES: UNDERSTANDING LANGUAGE IN SOCIAL CONTEXTS. *Modern Science and Research*, 3(1), 69-75.
22. Shodiyeva, M. (2023). SOCIOLINGUISTICS AND IDENTIFICATION IN THE CLASSROOM. *Modern Science and Research*, 2(12), 494-498.
23. Adizovna, S. M. (2023). Code-Switching and Multilingualism: Exploring the Dynamics of Language use in Uzbekistan. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 1(9), 549-553.
24. Shodieva, M. (2023). UNDERSTANDING SOCIOLINGUISTIC APPROACH IN THE ENGLISH CLASSROOM. *Modern Science and Research*, 2(10), 64-68.
25. Maftunabonu, S. (2023). THE DIFFERENCE BETWEEN TRADITIONAL AND MODERN TEACHING METHODS. *Modern Science and Research*, 2(10), 829-831.
26. Shodieva, M. (2023). MASTERING ENGLISH IN A MONTH: EFFECTIVE STRATEGIES FOR RAPID PROGRESS. In *Academic International Conference on Multi-Disciplinary Studies and Education* (Vol. 1, No. 19, pp. 83-87)
27. Shodieva, M. (2023). DEVELOPING SUMMARY WRITING SKILL IN ACADEMIC WRITING. *Modern Science and Research*, 2(9), 140-144.
28. Karimova Go'zal Ikhtiyorovna. (2024). Crucial Approaches to Fairy Tales from History Up to Now. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 4(5), 186–190. Retrieved from <https://www.inovatus.es/index.php/ejine/article/view/3232>
29. Bahodirov, B., & Karimova, G. (2024). TO ELEVATE AS A PERSON AND CAPTURE AN IMPORTANT PLACE IN LIFE. *Modern Science and Research*, 3(2), 148–152. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science_research/article/view/30724
30. Ихтиёровна, К. Г. (2024). Лингво Культурологические И Лингво Когнитивные Особенности Сказок. *Miasto Przyszłości*, 46, 471–476. Retrieved from <https://miastoprzyszlosci.com.pl/index.php/mp/article/view/2885>

